

40

Міністерство освіти і науки України
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
(ДНУ)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара

21.01.2021 р., протокол № 6

Заступник голови вченої ради ДНУ

Олег ДРОБАХІН

Введено в дію 05.04.2021 р.;
наказ в.о. ректора Дніпровського
національного університету
імені Олеся Гончара № 85

ПОЛОЖЕННЯ

про академічну мобільність учасників освітнього процесу
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

м. Дніпро
2021

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Це Положення розроблено відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», нормативних документів Міністерства освіти і науки України й регламентує діяльність Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (далі – Університет) щодо організації академічної мобільності учасників освітнього процесу.

1.2 Учасники освітнього процесу Університету, Університет та його партнери – заклади вищої освіти (наукові установи) в межах чи поза межами України, що беруть участь у програмах академічної мобільності, є учасниками академічної мобільності.

1.3 Академічна мобільність учасників освітнього процесу реалізується на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проектів, договорів про співробітництво між Університетом та вітчизняними закладами вищої освіти (науковими установами), між Університетом та іноземними закладами вищої освіти (науковими установами), а також може бути реалізована учасником освітнього процесу з власної ініціативи, підтриманої керівництвом Університету, на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.

1.4 Навчання учасників освітнього процесу за узгодженими між Університетом та закладами вищої освіти (науковими установами)-партнерами освітніми програмами, що включають програми академічної мобільності, може передбачати отримання випускниками документа про вищу освіту закладу вищої освіти (наукової установи)-партнера, а також спільних або подвійних документів про вищу освіту закладів вищої освіти (наукових установ)-партнерів.

1.5 За домовленістю між учасниками академічної мобільності:

- здійснюється відбір учасників освітнього процесу для участі в програмах академічної мобільності;
- регламентуються перелік вимог та документів, необхідних для підтвердження участі в програмі академічної мобільності, процедура і строк їх подання;
- визначаються етапи, фінансові умови, види та форми академічної мобільності, тривалість і зміст навчання та стажування у закладах вищої освіти (наукових установах)-партнерах;
- визначаються умови визнання результатів навчання, стажування або проведення наукових досліджень та звітування науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників.

1.6 Цілі, завдання та загальні правила забезпечення і реалізації права на академічну мобільність повинні відповідати основним принципам Спільної декларації міністрів освіти Європи «Європейський простір у сфері вищої освіти», підписаної у м. Болонья 19 червня 1999 р. (Болонська декларація).

1.7 Основними цілями реалізації академічної мобільності учасників освітнього процесу Університету є:

- удосконалення системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- створення в Університеті освітньо-наукової системи підготовки фахівців з вищою освітою, спроможної динамічно та адекватно реагувати на виклики та потреби економіки держави, забезпечувати якість знань, умінь та практичних навичок здобувачів вищої освіти відповідно до міжнародних стандартів вищої освіти та стандартів України;
- імплементація в Університеті інноваційних методів організації освітнього процесу та наукових досліджень, створення можливостей і засад для експорту своїх освітніх послуг та наукових результатів;
- набуття Університетом статусу, що відповідає вимогам до провідних освітньо-наукових установ за обсягами, рівнем та якістю наукових досліджень;
- залучення до освітнього процесу в Університеті інтелектуального потенціалу українських та зарубіжних закладів вищої освіти і наукових установ на основі двосторонніх та багатосторонніх угод між Університетом та закладами вищої освіти (науковими установами)-партнерами;
- формування ефективного механізму співпраці Університету та його підрозділів з міжнародними партнерами – провідними освітніми та дослідницькими установами, поглиблення міжнародного співробітництва Університету у сфері вищої освіти та наукових досліджень на основі виконання спільних освітніх і наукових програм, проектів, розробок.

1.8 Основними завданнями реалізації академічної мобільності учасників освітнього процесу Університету є:

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки учасників освітнього процесу;
- організація коротко- та довгострокового навчання й стажування студентів, аспірантів і докторантів за освітніми й науковими програмами у закладах вищої освіти (наукових установах)-партнерах в межах чи поза межами України;
- розширення участі науково-педагогічних працівників університету в міжнародних проектах академічних обмінів викладачами й ученими;
- проведення авторських досліджень з використанням сучасного обладнання і технологій, опанування новітніми унікальними методами та набуття передового досвіду провадження науково-дослідної роботи;
- створення та впровадження в освітній процес Університету спільних із закладами вищої освіти (науковими установами)-партнерами освітніх та освітньо-наукових програм (бакалавра, магістра, доктора філософії);
- залучення висококваліфікованих провідних науково-педагогічних та наукових працівників вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти (наукових установ)-партнерів до проведення лекцій, тренінгів, семінарів тощо в Університеті;
- удосконалення якості мовної підготовки здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників Університету;

- удосконалення міжнародного іміджу Університету, розвиток соціальних, економічних і культурних зв'язків та контактів з учасниками освітнього процесу у закладах вищої освіти (наукових установах)-партнерах;
- посилення інтеграції освіти і науки, поглиблення знань національних культур інших країн, а також поширення знань про мову, культуру, освіту і науку України.

1.9 Фінансування програм академічної мобільності може здійснюватись за рахунок:

- коштів державного бюджету України, у тому числі коштів, які виділяються в рамках національних проектів;
- коштів спеціального фонду Університету;
- коштів фондів підтримки і розвитку вищої освіти;
- грантів національних та міжнародних організацій і приватних фондів;
- коштів сторони, що приймає, якщо це передбачено угодою з закладом вищої освіти (науковою установою)-партнером;
- коштів юридичних та фізичних осіб;
- інших джерел, не заборонених законодавством.

2 ВИДИ ТА ФОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

2.1 За місцем реалізації права на академічну мобільність вона поділяється на:

- внутрішню академічну мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу Університету у закладах вищої освіти (наукових установах)-партнерах в межах України;
- міжнародну академічну мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу Університету у закладах вищої освіти (наукових установах)-партнерах поза межами України.

2.2 Основними видами академічної мобільності є:

- ступенева мобільність – навчання учасника освітнього процесу Університету в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) з метою здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про вищу освіту або про здобуття ступеня вищої освіти від двох або більше закладів вищої освіти;
- кредитна мобільність – навчання учасника освітнього процесу Університету в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) з метою здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та/або відповідних компетентностей, результатів навчання (без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи), що будуть визнані в Університеті.

Загальний період навчання в Університеті для учасників програм кредитної мобільності залишається незмінним.

2.3 Формами академічної мобільності для учасників освітнього процесу, що здобувають освітні ступені молодшого бакалавра, бакалавра, магістра та освітньо-науковий ступінь доктора філософії в Університеті, є навчання

за програмами академічної мобільності, мовне стажування, наукове стажування.

2.4 Формами академічної мобільності для осіб, що здобувають наукову ступінь доктора наук, науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників Університету, є: участь у спільних проектах, викладання, наукове дослідження, наукове стажування, підвищення кваліфікації.

3 ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

3.1 Відбір учасників освітнього процесу для участі в програмах академічної мобільності здійснюється конкурсною комісією Університету з урахуванням результатів рейтингового оцінювання досягнень студентів Університету або рейтингового оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників Університету, їх участі у науковій роботі та рівня знання іноземної мови.

Термін повноважень конкурсної комісії – один навчальний рік. Склад конкурсної комісії затверджується ректором Університету.

Порядки відбору учасників освітнього процесу для участі у програмах академічної мобільності, що мають визначати перелік вимог та документів, необхідних для підтвердження участі в програмі академічної мобільності, процедури і строки їх подання тощо, регламентуються окремими положеннями, які затверджуються ректором Університету.

3.2 Етапи і тривалість навчання здобувачів вищої освіти Університету у закладах вищої освіти-партнерах визначаються узгодженими з учасниками академічної мобільності графіками навчального процесу та навчальними планами. Графіки навчального процесу та спільні навчальні плани розробляються і затверджуються Університетом та закладами вищої освіти-партнерами.

3.3 Навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до індивідуальних навчальних планів, узгоджених Університетом та закладами вищої освіти-партнерами. При формуванні індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти враховується фактичне виконання ним індивідуальних навчальних планів поточного та попередніх навчальних років в Університеті.

3.4 Особи, що уклали договори про навчання за програмою академічної мобільності, не відраховуються із складу здобувачів вищої освіти Університету на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

За здобувачами вищої освіти на період навчання в іншому закладі вищої освіти (науковій установі)-партнері на території України чи поза її межами відповідно до укладеного договору про академічну мобільність між Університетом та учасником академічної мобільності зберігаються місце навчання та виплата стипендії згідно із законодавством протягом навчання, стажування чи провадження наукової діяльності в іншому закладі вищої освіти (науковій установі)-партнері на території України чи поза її межами, якщо стипендія не передбачена умовами академічної мобільності.

3.5 У випадку, коли академічна мобільність реалізується з власної ініціативи здобувача вищої освіти, підтриманої керівництвом Університету, або здійснюється за формами мовного чи наукового стажування, здобувачу вищої освіти надається академічна відпустка на термін відповідного навчання чи стажування, але не більше одного року.

3.6 Етапи і тривалість програми академічної мобільності здобувачів вищої освіти Університету у формах мовного чи наукового стажування визначаються узгодженими з учасниками академічної мобільності графіками та програмами відповідного стажування. Графіки мовного чи наукового стажування та їх програми розробляються і затверджуються Університетом та закладами вищої освіти (науковими установами)-партнерами.

3.7 Учасники освітнього процесу Університету, які є здобувачами вищої освіти в межах програм внутрішньої мобільності, зараховуються до закладів вищої освіти (наукових установ)-партнерів в Україні як такі, що тимчасово допущені до освітнього процесу і мають права та обов'язки здобувачів вищої освіти вітчизняного закладу вищої освіти (наукової установи).

3.8 Іноземні здобувачі вищої освіти, що реалізують право на академічну мобільність в Університеті в рамках договорів про співробітництво між Університетом та іноземними закладами вищої освіти (науковими установами)-партнерами, можуть бути зараховані на навчання до Університету:

- за рахунок коштів міжнародних програм та організацій;
- за рахунок власних коштів закладів вищої освіти (наукових установ)-партнерів;
- за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб;
- на умовах безоплатного навчання у разі взаємного обміну здобувачами вищої освіти, в тому числі за спільними освітніми програмами, які передбачають отримання спільного або подвійного документа (документів) про вищу освіту на умовах безоплатного навчання у разі міжнародного обміну здобувачами вищої освіти, якщо кількість таких іноземних здобувачів вищої освіти не перевищує кількість здобувачів вищої освіти Університету, які навчаються в іноземному закладі вищої освіти-партнері в межах програм академічної мобільності відповідно до укладених між закладами вищої освіти договорів про міжнародну академічну мобільність.

3.9 Здобувачі наукового ступеня доктора наук, науково-педагогічні, наукові, педагогічні працівники Університету можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності відповідно до укладеного договору про участь у програмі академічної мобільності. При цьому за зазначеними категоріями учасників зберігається основне місце роботи (навчання) в Університеті до одного року. Оплата праці (стипендія докторанта) відповідно до законодавства за основним місцем роботи зберігається на строк до шести місяців, якщо вона не передбачена програмою академічної мобільності.

3.10 Іноземні наукові, педагогічні працівники закладів вищої освіти (наукових установ)-партнерів, які залучені до провадження освітньої або

наукової діяльності, під час перебування в Університеті мають усі права та обов'язки його працівників.

3.11 Умови навчання, роботи та побуту учасників освітнього процесу Університету під час їх участі в програмах академічної мобільності, умови приїзду провідних іноземних науковців і діячів освіти на запрошення Університету та їх перебування в Україні можуть визначатися додатковими договорами, укладеними між Університетом та закладами вищої освіти (науковими установами)-партнерами або запрошеною особою.

3.12 За наявності карантинних обмежень, що унеможливають фізичне відвідування закордонних закладів вищої освіти (наукових установ), здобувачі вищої освіти мають можливість реалізувати право на академічну мобільність у дистанційній формі за погодженням із закордонними закладами вищої освіти (науковими установами)-партнерами зі збереженням стипендії за основним місцем навчання. У цьому випадку організація освітнього процесу здобувачів вищої освіти відбувається за індивідуальним навчальним планом, погодженим із завідувачем кафедри та деканом факультету, де навчаються здобувачі вищої освіти, завідувачем навчального відділу та затвердженим проректором з науково-педагогічної роботи.

4 ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗА ПРОГРАМАМИ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1 Визнання результатів навчання за програмами академічної мобільності здобувачів вищої освіти Університету здійснюється на основі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи.

4.2 Порівняння обсягу навчального навантаження під час здобуття вищої освіти в межах програми ступеневої академічної мобільності ґрунтується на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем вищої освіти у закладі вищої освіти-партнері, та результатів навчання, запланованих освітньою програмою Університету за відповідною спеціальністю.

Якщо здобувач вищої освіти під час перебування у закладі вищої освіти-партнері, на базі якого реалізується право на ступеневу академічну мобільність, не виконав програму навчання, то після повернення до Університету йому може бути запропоновано індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості, яка не повинна перевищувати 4 навчальних дисциплін, або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб.

4.3 Порівняння обсягу навчального навантаження в межах програми кредитної академічної мобільності ґрунтується на зіставленні кількості залікових кредитів, форм підсумкового контролю знань та змісту за дисциплінами навчальних планів і програмам дисциплін закладів вищої освіти-партнерів, де проходило навчання здобувачів вищої освіти Університету, та їх індивідуальних навчальних планів.

4.4 Підставою для визнання результатів навчання за програмою кредитної академічної мобільності є представлена здобувачем вищої освіти Університету та відповідним чином завірена довідка про обсяги, зміст та результати

підсумкового контролю його знань за навчальними дисциплінами, які ним вивчалися у закладі вищої освіти-партнері.

4.5 Пропозиції щодо визнання результатів навчання за програмою академічної мобільності здобувача вищої освіти Університету надає методична комісія випускової за спеціальністю здобувача вищої освіти кафедри, яка, за необхідності, залучає до аналізу наданих ним звітних матеріалів фахівців інших навчальних підрозділів Університету.

Звіт здобувача вищої освіти за наслідками його навчання у закладі вищої освіти-партнері заслуховується на засіданні відповідної кафедри, яка приймає остаточне рішення про визнання або невизнання результатів його навчання за програмою академічної мобільності. Рішення кафедри оформлюється протоколом, який передається до навчального відділу та до відділу по роботі з міжнародними організаціями та іноземними партнерами Університету.

4.6 На підставі висновку кафедри щодо визнання результатів навчання здобувача вищої освіти за програмою академічної мобільності ректор Університету приймає рішення про продовження навчання здобувача вищої освіти в Університеті або про його відрахування з числа студентів.

4.7 Пропозиції щодо визнання результатів за програмами академічної мобільності здобувача вищої освіти Університету у формі наукового стажування надає методична комісія випускової за спеціальністю здобувача вищої освіти кафедри.

Звіт здобувача вищої освіти за наслідками його наукового стажування у закладі вищої освіти (науковій установі)-партнері заслуховується на засіданні відповідної кафедри, яка приймає остаточне рішення про визнання або невизнання результатів його наукового стажування за програмою академічної мобільності. Рішення кафедри оформлюється протоколом, який передається до науково-дослідної частини та до відділу по роботі з міжнародними організаціями та іноземними партнерами Університету.

4.8 Здобувачам вищої освіти Університету, які успішно виконали програму академічної мобільності, видається сертифікат Університету про визнання результатів їх навчання або мовного чи наукового стажування у закладах вищої освіти (наукових установах)-партнерах.

Форма сертифікату затверджується вченою радою Університету.

4.9 Якщо здобувач вищої освіти не повернувся до Університету у терміни, визначені у наказі про його направлення на навчання за програмою академічної мобільності, або в установлений термін не повернувся з академічної відпустки, наданої йому для участі у програмі академічної мобільності з власної ініціативи або для проходження мовного чи наукового стажування, він відраховується з Університету як такий, що не приступив до навчання в установлений термін.

5 ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗА ПРОГРАМАМИ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА НАУК, НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ, НАУКОВИХ ТА ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

5.1 Підставою для визнання результатів за програмами академічної мобільності здобувачів наукового ступеня доктора наук, науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників Університету є представлені та відповідним чином завірені довідки про обсяги робіт та заходів, проведених ними у закладах вищої освіти (наукових установах)-партнерах.

5.2 Рішення щодо визнання результатів за програмами академічної мобільності здобувачів наукового ступеня доктора наук, науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників приймає вчена рада Університету на підставі відповідних висновків та пропозицій вчених рад факультетів або науково-технічних рад науково-дослідних інститутів (за місцем роботи працівника).

5.3 Звіти здобувачів наукового ступеня доктора наук, науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників за наслідками їх участі у програмах академічної мобільності у закладах вищої освіти (наукових установах)-партнерах заслуховуються не пізніше як на другому після їх повернення до Університету засіданні вченої ради Університету.

5.4 Здобувачам наукового ступеня доктора наук, науково-педагогічним, науковим та педагогічним працівникам Університету, які успішно виконали програму академічної мобільності, видається сертифікат Університету про визнання результатів їх участі у спільних проектах, викладанні, науковому дослідженні, науковому стажуванні, підвищенні кваліфікації у закладах вищої освіти (наукових установах)-партнерах.

Форма сертифікату затверджується вченою радою Університету.

6 ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

6.1 Університет в рамках реалізації програм академічної мобільності має право:

– достроково переривати участь здобувачів вищої освіти, здобувачів наукового ступеня доктора наук або працівників Університету в програмах академічної мобільності у випадках неналежного виконання ними заходів, передбачених відповідними програмами, порушення умов договору, вимог цього Положення тощо;

– відраховувати з Університету здобувачів вищої освіти, здобувачів наукового ступеня доктора наук або звільняти з роботи працівників Університету, які без поважних причин порушили терміни повернення до Університету після завершення програм академічної мобільності;

– відраховувати з Університету здобувачів вищої освіти, здобувачів наукового ступеня доктора наук або звільняти з роботи працівників

Університету, результати участі яких в програмах академічної мобільності (навчання, мовне стажування, участь у спільних проектах, викладання, наукове дослідження, наукове стажування, підвищення кваліфікації) є такими, що не визнані Університетом.

6.2 Університет в рамках реалізації програм академічної мобільності зобов'язаний:

- укладати угоди про співробітництво між вітчизняними та закордонними закладами вищої освіти (науковими установами) щодо спільної реалізації програм академічної мобільності;

- вчасно інформувати учасників освітнього процесу Університету про можливість, умови, перелік вимог, етапи та терміни участі в програмах внутрішньої та міжнародної академічної мобільності;

- визначати та ураховувати при відборі рівень знань іноземних мов претендентів Університету на участь в програмах міжнародної академічної мобільності;

- надавати учасникам освітнього процесу Університету можливість удосконалення рівня знань іноземних мов для участі в програмах міжнародної академічної мобільності;

- надавати учасникам освітнього процесу Університету консультативні послуги при оформленні документів для участі в програмах академічної мобільності.

6.3 Учасники освітнього процесу Університету мають право:

- вчасно отримувати інформацію щодо можливостей, умов, переліків вимог, етапів та термінів участі в програмах внутрішньої та міжнародної академічної мобільності;

- звертатися до керівництва Університету з власною ініціативою щодо реалізації права на участь в програмах академічної мобільності (зокрема, за наявності індивідуальних запрошень від закладів вищої освіти або наукових установ);

- за погодженням з Університетом самостійно обирати додаткові навчальні дисципліни для вивчення під час навчання у закладі вищої освіти (науковій установі)-партнері (для здобувачів вищої освіти);

- по завершенню програми академічної мобільності отримати сертифікати про визнання Університетом результатів академічної мобільності.

6.4 Учасники освітнього процесу Університету зобов'язані:

- у визначеному Університетом порядку та у терміни надавати документи для участі в програмах академічної мобільності;

- вчасно прибути до місця виконання програми академічної мобільності;

- виконувати усі вимоги програм академічної мобільності, у яких вони беруть участь;

- подавати у терміни, встановлені Університетом проміжні та підсумкові звіти за результатами виконання програм академічної мобільності;

- під час виконання програми академічної мобільності дотримуватися законодавства країни перебування, правил внутрішнього розпорядку та нормативних документів закладу вищої освіти (наукової установи)-партнера;
- повернутися в Україну та приступити до навчання або до роботи в Університеті у терміни, визначені у наказах про їх направлення (про надання відповідних академічних відпусток) до закладів вищої освіти (наукових установ)-партнерів за програмами академічної мобільності.

Виконуючий обов'язки начальника
відділу по роботі з міжнародними
організаціями та іноземними партнерами

 Дмитро МЕЛІХОВ

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної
роботи у сфері міжнародного
співробітництва ДНУ

Михайло Д'ЯЧЕНКО

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Дмитро СВИНАРЕНКО

Головний бухгалтер

Світлана РУССУ

Начальник юридичного відділу

Едуард ГЛУГОВСЬКИЙ

Завідувач відділу
стандартизації та метрології

Олександр ЧЕРНІЧЕНКО